

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

**от
КИРИЛ ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА**

ОТНОСНО: Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приета с Постановление № 239 на Министерския съвет от 24.10.2003 г. (Обн. ДВ. бр.98 от 7 ноември 2003г., изм. ДВ. бр.96 от 30 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.40 от 16 май 2006г., изм. ДВ. бр.80 от 3 октомври 2006г., изм. ДВ. бр.37 от 8 май 2007г., изм. ДВ. бр.46 от 12 юни 2007г., изм. ДВ. бр.56 от 22 юли 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.22 от 24 март 2015г., изм. ДВ. бр.86 от 27 октомври 2017 г.)

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приета с Постановление № 239 на Министерския съвет от 24.10.2003 г., (Обн. ДВ. бр.98 от 7 ноември 2003г., изм. ДВ. бр.96 от 30 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.40 от 16 май 2006г., изм. ДВ. бр.80 от 3 октомври 2006г., изм. ДВ. бр.37 от 8 май 2007г., изм. ДВ. бр.46 от 12 юни 2007г., изм. ДВ. бр.56 от 22 юли 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.22 от 24 март 2015г., изм. ДВ. бр.86 от 27 октомври 2017 г.).

Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (Наредбата) е приета на основание на чл. 28 от Закона за измерванията и с нея се определят изискванията към средствата за измерване и тяхното използване по предназначение, редът и методите за извършване на контрол и знаците, които удостоверяват резултатите от него, и редът за водене на регистъра на одобрените за използване в страната средства за измерване.

С предлаганите изменения и допълнения на Наредбата се цели да се въведат технически и метрологични изисквания, ред и методи за извършване на контрол на везните с автоматично действие за измерване в движение на масата и на осовото

натоварване на пътни превозни средства (ППС), както и да се извърши редакция на съществуващи паразитни или неясни разпоредби, доказали своята практическа неприложимост през годините на прилагането им.

Причините за предлаганите изменения и допълнения са следните:

С Решение 2009/161/ЕО на Съвета от 25 септември 2008 г. от името на Европейския съюз е одобрено Приложение 8 към Международната конвенция за хармонизиране на граничния контрол на стоки. Съгласно това приложение се изисква пунктовете за претегляне да са оборудвани със средства за измерване, отговарящи на един от следните документи:

— Рекомендация R 76 на OIML „Везни с неавтоматично действие“, клас на точност III или по-добър,

— Рекомендация R 134 на OIML „Автоматични везни за претегляне на пътни превозни средства в движение“, клас на точност 2 или по-добър.

В българското законодателство до момента са въведени изискванията за контрол на везни с неавтоматично действие.

В националното законодателство обаче към везните с автоматично действие за измерване на ППС в движение и за измерване на осово натоварване не са предвидени технически и метрологични изисквания. За да могат да бъдат използвани за целите на събиране на държавни вземания, въпросните везни следва да са преминали метрологичен контрол съгласно Закона за измерванията (чл. 5).

В чл. 27 от Закона за пътищата, чл. 167 от Закона за движението по пътищата, чл. 17 от Наредба за ГКПП е изрично разписано изискването за измерване на общата маса и осовото натоварване на контролираните превозни средства. Целта на заложените законови мерки е от една страна – предпазване на националната пътна инфраструктура, а от друга – предотвратяване на пътно-транспортни произшествия, дължащи на претоварване на пътните превозни средства.

През 2020 г. през ГКПП на Република България, на които се осъществява контрол по ПТРР са преминали 3 500 775 товарни автомобили. Трафикът от товарни ППС на ГКПП ежегодно бележи ръст от над 8 на сто. Въпреки световната пандемична обстановка дори и през 2020 г. има ръст на трафика от 6,55 на сто, сравнено с 2019 г.

Използването на везни с неавтоматично действие на ГКПП на практика е неприложимо, защото в хода на контрола /при работа с везни с неавтоматично действие/ на митническите служители се налага да напускат работните си места и да подават вербални и знакови команди към водача на контролираните ППС във връзка с необходимостта от претеглянето на всяка една ос /на принципа „тръгни-спри-измери“/. Тази процедура отнема допълнително минимум 6 минути за всяко ППС, което формира условия за неприемливо големи струпвания от изчакващи реда си товарни превозни средства на ГКПП.

Допълнително везните с автоматично действие, измерващи в движение, позволяват измерванията на значително по-дълги и тежки ППС, отколкото измерванията

с неавтоматични везни за обща маса, защото при позиционирането на съответната композиция върху тях, същата често е по-дълга от самата везна и една част от осите остават извън контрол. Освен това подобни тежкотоварни композиции не могат да бъдат измерени с неавтоматичната везна за обща маса, защото същата отчита натоварване до 60 t.

Недостатъците на везните, измерващи в движение са:

- по-ниска точност на измерване;
- сериозни инвестиции за осигуряването на метрологичния им контрол.

Предимствата при използването на везни, измерващи в движение, могат накратко да се обобщят, както следва:

- ускоряване на процеса по измерване на натоварването на ос и определянето на общата маса на ППС, преминаващи през ГКПП;
- по данни на Агенция „Митници“ - използването на тези везни води до петкратно увеличаване на приходите в Държавния бюджет от вземания за последните 8 години;
- вземанията ще се определят чрез средства за измерване, пуснати законово в употреба и подлежащи на периодичен контрол и надзор от държавните органи, които ще се явяват гаранция за правомерност на събираните вземания;
- възможност за импортиране на данни от измервания в информационна система на държавни органи;
- намаляване на възможността за вземане на субективни решения при определяне размера на събираните такси, въз основа на показанията на везните;
- възможност за измерване на общата маса на дълги и тежки тежкотоварни композиции;
- предотвратява се невярното деклариране на данни от заинтересовани лица пред компетентния орган в случаите на трансгранични превози при движение на извънгабаритни и/или тежки пътни превозни средства.

По отношение на предлаганите изменения и допълнения на текстове от действащи разпоредби, същите се налагат поради:

- допуснати редакционни грешки при предходното изменение;
- прецизиране на изисквания към средства за измерване с цел уеднаквяване на метрологичните практики в страни от Европейския съюз;
- въвеждане на изискванията на приетия през 2019 година Регламент (ЕС) 2019/515 на Европейския парламент и на съвета от 19 март 2019 година относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка, и за отмяната на Регламент (ЕО) № 764/2008;
- внасяне на яснота по отношение на документите, изисквани за оценка и изпитване на софтуера на средства за измерване;
- доказани в практиката неприложими разпоредби.

Правните основания, въз основа на които проектът се внася за разглеждане от Министерския съвет, са чл. 6 и чл. 18 от Закона за нормативните актове, чл. 28 от Закона за измерванията и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Ако актът бъде приет, ще се въведе правно регулиране за използваните при определяне на масата и осовото натоварване на ППС везни с автоматично действие за измерване в движение, като се регламентират технически и метрологични изисквания, редът и методите за извършване на контрола им. Чрез въвеждането им ще се ускори процесът по измерване, ще се намали времето за преминаване на ППС през съответните КПП, ще се увеличат приходите в Държавния бюджет и ще се намали възможността за вземане на субективни решения при определяне размера на събираните такси, въз основа на показанията на везните. Предприетите мерки ще спомогнат за опазване на националната пътна инфраструктура и като превенция срещу пътнотранспортни произшествия, дължащи на претоварване на ППС. Приемането на акта ще доведе и до подобряване на съществуващата нормативна база в областта на метрологията чрез премахване на паразитни или неясни разпоредби, доказали своята практическа неприложимост през годините на прилагането им.

По проекта на нормата не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право, тъй като актът не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз.

Предвид въвеждането в наредбата на национални изисквания, съгласно ПМС 165/2004 г. за организацията и координацията на обмена на информация за технически регламенти и правила за услуги на информационното общество и за установяване и функциониране на звено за контакт относно продуктите, въвеждащо изискванията на Директива (ЕС) № 2015/1535, е необходимо проектът да се нотифицира пред ЕК и държавите членки на ЕС със срок на изчакване 3 месеца.

Предложеният проект на постановление на Министерския съвет ще окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, поради което към проекта е приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, одобрена от министъра на финансите.

Въздействието върху държавния бюджет ще бъде в размера на средствата (разходи/трансфери/други плащания) кумулативно за следващите години, които се разходват/предоставят от държавния бюджет за финансиране изпълнението на новите функции на БИМ, както и промяна на максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети, и максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани, кумулативно за следващите години. Въздействие върху държавния бюджет за текущата 2021 г. не се очаква.

Финансовите разчети по години за размера на средствата (разходи/трансфери/други плащания) са както следва:

Година	Приходи	Разходи
2021 г.	0 лв.	0 лв.
2022 г.	486 000 лв.	4 721 260 лв.
2023 г.	486 000 лв.	361 060 лв.
2024 г.	486 000 лв.	361 060 лв.

За допълнителните функции по проверка на везни с автоматично действие за измерване в движение клиентите на БИМ ще заплащат държавна такса. Този факт води до друго въздействие върху държавния бюджет, а именно увеличение на неговия приход. Размерът на очакваните приходи през следващите три години е определен на база калкулация на разходите за административна услугата „Проверка на везни с автоматично действие за измерване в движение“, която ще се включи и ще се утвърди в Тарифа за таксите, които се събират от БИМ, приета с ПМС № 95 от 19.04.2013 г. (ДВ бр.40 от 30.04.2013 г.) , изменение и допълнение с ПМС № 309/05.12.2019 г. (ДВ. Бр.97/10.12.2019 г.).Прогнозният размер на таксата е определен на основание Методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл.7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с ПМС №1 от 05.01.2012г.

Въвеждането на метрологичен контрол (одобряване на типа, първоначална и последваща ежегодна периодична проверка) на везните с автоматично действие за измерване в движение на масата и натоварването на ос на ППС ще се яви нова функция на Българския институт по метрология. Осъществяването на тази функция изисква финансов ресурс за осигуряване на техническо оборудване, персонал и издръжка. По предварителни данни, за да се обхванат първоначалните и последващите периодични проверки на монтираните към момента везни на ГКПП (очаква се техният брой да нарасне до 60), е необходимо да се сформират 4 екипа от експерти с 4 комплекта техническо оборудване, включващо: несъставно двусосно/триосно МПС с регулируема постоянна ниска скорост (в конкретния случай с АМ – от 1 km/h до 8 km/h) , ремарке, комплект еталонни теглилки (40 t), еталонна везна с неавтоматично действие, мотокар, GPS. За целите на изпитването за одобряване на типа е необходимо наличието и на допълнителни технически средства за провеждане на лабораторни тестове като електромагнитна съвместимост, климатични изпитвания и др.

В проекта на акта за изпълнение на дейностите по новите функции на института се предлага увеличаване на щатната численост на БИМ с 8 /осем/ щатни бройки-експерти с необходимата компетентност, както и увеличение на необходимите средства за персонал, издръжка и капиталови разходи на БИМ, осигуряващи финансово възложените допълнително функции на БИМ.

За обслужването на техническото оборудване годишно ще са необходими средства, свързани със застраховки, годишни технически прегледи, винетки, пътни такси и др.

Ще бъде необходим и документ за правоспособност за управление на ППС с теглещо МПС на 8 новоназначени служители с висока квалификация.

Тъй като функцията е изцяло нова, ще бъдат необходими и средства за организиране на първоначално и последващи обучения на служителите, извършващи контрола.

Дейността ще се нуждае и от разходи за издръжка, свързани със закупуването на материали, командировъчни разходи, горива, калибриране на еталони и др.

Разчетът за разходите по показатели са калкулирани на годишна база. Сумите по показател „Издръжка“ са определени на база отчетни данни от изпълнението на бюджета на БИМ за предходната година.

Измененията по бюджета, които произтичат от предлагания проект на акт по показатели са както следва:

За текущата 2021 г.:

Приходи, помощи и дарения - 0 лв.

Разходи общо – 0 лв.

За първа година- 2022 г:

Приходи, помощи и дарения- 486 000 лв. – приходи от услугата „Проверка на везни с автоматично действие за измерване в движение“

Разходи общо – 4 721 260 лв.

Текущи разходи - 440 260 лв. – за текуща издръжка включваща разходи за заплати, осигуровки от работодател, материали, гориво, поддръжка на автомобили, интернет, телефони и други външни услуги, командировки в страната, застраховки, данъци

В т.ч. за персонал – 257 360 лв. – за заплати, други възнаграждения и осигуровки от работодател за 8 щатни бройки

Капиталови разходи – 4 281 000 лв. –за доставка на компютърни конфигурации и периферни устройства, доставка на оборудване, доставка на 4 броя леки автомобили, на 4 броя тежкотоварни автомобили с ремаркета и 4 броя мотокари.

Бюджетни взаимоотношения (трансфери) – 4 235 260 лв.

Максимален размер на ангажиментите за разходи – 4 459 580 лв.

Максимален размер на новите задължения за разходи- 4 459 580 лв.

За втора година -2023 г. :

Приходи, помощи и дарения- 486 000 лв. – приходи от услугата „Проверка на везни с автоматично действие за измерване в движение“

Разходи общо – 361 060 лв.

Текущи разходи - 361 060 лв. – за текуща издръжка включваща разходи за заплати, осигуровки от работодател, материали, гориво, поддръжка на автомобили, интернет, телефони и други външни услуги, извънгаранционна поддръжка на софтуер , командировки в страната, застраховки, данъци

В т.ч. за персонал – 257 360 лв. – за заплати, други възнаграждения и осигуровки от работодател

Бюджетни взаимоотношения (трансфери) – (- 124 940 лв.)

Максимален размер на ангажиментите за разходи – 99 380 лв.

Максимален размер на новите задължения за разходи- 99 380 лв.

За трета година -2024 г. :

Приходи, помощи и дарения- 486 000 лв. – приходи от услугата „Проверка на везни с автоматично действие за измерване в движение“

Разходи общо – 361 060 лв.

Текущи разходи - 361 060 лв. – за текуща издръжка включваща разходи за заплати, осигуровки от работодател, материали, гориво, поддръжка на автомобили, интернет, телефони и други външни услуги, извънгаранционна поддръжка на софтуер , командировки в страната, застраховки, данъци

В т.ч. за персонал – 257 360 лв. – за заплати, други възнаграждения и осигуровки от работодател

Бюджетни взаимоотношения (трансфери) – (- 124 940 лв.)

Максимален размер на ангажиментите за разходи – 99 380 лв.

Максимален размер на новите задължения за разходи- 99 380 лв.

Проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на измененията и допълненията на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и е изготвена справка за отразяването на получените становища.

За проекта на акт е изготвена частична предварителна оценка на въздействието по чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, която е приложена към проекта, заедно със становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Министерския съвет.

Съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове, проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на измененията и допълненията на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, на доклада към него и частичната предварителна оценка на въздействието бяха публикувани на интернет страницата на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации на Министерски съвет.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното предлагам на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация Министерският съвет да

приеме Постановление на Министерския съвет за приемане на измененията и допълненията на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.

Приложения:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Финансова обосновка;
3. Частична предварителна оценка на въздействието;
4. Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“, МС;
5. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване;
6. Справки за отразяване на постъпилите становища от съгласувателната процедура и предложенията от общественото обсъждане.

КИРИЛ ПЕТКОВ

Министър на икономиката